

УДК 338.48-631.1

Каркальова П.І.

**СПРОЩЕННЯ МЕХАНІЗМІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА
ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
ЗАЛУЧЕННЯ ДО СФЕРИ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ**

У статті розроблені інструменти популяризації сфери сільського зеленого туризму серед сільського населення та сільгоспвиробників напередодні чемпіонату з футболу «Євро – 2012». Наведено приклад відображення операцій у бухгалтерському обліку сільського зеленого туризму. Досліджено механізм оподаткування власників садиб сільського зеленого туризму у контексті нового Податкового кодексу України.

Ключові слова: сільський зелений туризм, бухгалтерський облік, оподаткування, особисте сільське господарство, сільхозвиробник, чемпіонат з футболу «Євро – 2012».

В статье разработаны инструменты популяризации сферы сельского зеленого туризма среди сельского населения и сельхозпроизводителей на кануне чемпионата по футболу «Евро – 2012». Приведен пример отражения операций в бухгалтерском учете сельского зеленого туризма. Исследован механизм налогообложения собственников усадеб сельского зеленого туризма в контексте нового Налогового кодекса Украины.

Ключевые слова: сельский зеленый туризм, бухгалтерський учет, налогообложение, личное сельское хозяйство, сельхозпроизводитель, чемпионат по футболу «Евро – 2012».

The instruments of country green tourism's popularization for country people and country's producer was developed on the eve of football championship "Euro – 2012". The example of accounting in country green tourism was made. The process of tourism player's taxation was given in the context of new Tax cod in this article.

Key words: country green tourism, accounting, taxation, persomal farming, football championship "Euro – 2012".

Напередодні чемпіонату з футболу «Євро-2012» актуальним питанням є розміщення гостей приймаючих міст чемпіонату. Сьогодні активно ведеться будівництво нових готельних комплексів різних категорій. Але важливим є питання не лише розміщення туристів, а й їх атракції. Комплексним поєднанням наведених послуг є розміщення туристів в туристичних центрах сільського зеленого туризму. При цьому

надається послуга розміщення (у садибах сільського зеленого туризму), і атракції (активний відпочинок на природі), що створить можливість притоку коштів у сільську місцевість. За для розвитку сфери сільського зеленого туризму та покращення роботи самих туристичних центрів сільського зеленого туризму необхідно дослідити умови ведення підприємницької діяльності у даній сфері. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю проведення роз'яснювальної роботи серед сільського населення, яке має намір займатися або вже займається сільським зеленим туризмом. Тому безпосередню практичну цінність матимуть науково–дослідницькі роботи з метою формування посібника щодо методики та техніки здійснення операцій з іноземними туристами в сфері сільського зеленого туризму в Харківській області.

Метою роботи є виявлення умов проведення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами туристичної діяльності шляхом аналізу чинної нормативно–правової бази та практики господарювання і на цій основі формування методичних рекомендацій щодо обліку та оподаткування валютних операцій в сфері сільського зеленого туризму. Отже, об'єктом роботи є процеси організації зовнішньоекономічної діяльності підприємств сфери сільського зеленого туризму в Україні в умовах підготовки до чемпіонату з футболу «Євро – 2012». Предметом роботи є принципи, методи та інструменти організації, обліку та оподаткування комплексу послуг сільського зеленого туризму.

Кількісною основою для розвитку у Харківському регіоні сільського зеленого туризму є наявність великої кількості сіл та сільської місцевості. Згідно з даними Головного управління статистики Харківської області в Харківській області нараховується 27 сільських районів, 61 селище міського типу, 1680 сільських населених пунктів, 149 селищ, 1531 сіл [1]. Серед яких вже організовано садиби сільського зеленого туризму в Чугуївському, Нововодолазькому, Куп'янському, Ізюмському районі.

Згідно з Законом України «Про туризм» власники садиб у сільській місцевості мають право здійснювати діяльність у формі юридичної особи, фізичної особи–підприємця та фізичної особи–громадянина за умови, що кількість наданих для ночівлі місць не перевищує 7 ліжко–місць [2].

За для подальшого розвитку галузі необхідно розробляти механізми, які будуть сприяти покращенню умов сфери господарювання галузі. До таких механізмів можна віднести залучання не лише коштів з державного та місцевого бюджету, а й приватних інвестиції. Питання пошуку коштів для розвитку галузі можна вирішити шляхом залучення сільгоспвиробників, тобто юридичні та фізичні особи, які займаються виробництвом сільськогосподарської продукції шляхом інтеграції з сільським населенням та сільськими та селищними радами можуть вести діяльність із забезпечення послуг з розміщення в сфері сільського зеленого туризму. Така модель, коли суб'єкт туристичної діяльності в сфері сільського зеленого туризму є сільгоспвиробником та юридичною особою, на думку автора, є найвірогідною коли мається на увазі суб'єкт

туристичної діяльності в сфері сільського зеленого туризму із створенням юридичної особи. Така діяльність вимагає відображення у бухгалтерському обліку, коли з'являються нові операції з забезпечення послуг розміщення в садибах сільського зеленого туризму.

Організація, облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності в сфері сільського зеленого туризму мають суттєві особливості. Якщо підприємство являється суб'єктом малого підприємництва, то можна використовувати Спрощений план рахунків, використовуючи облікові регістри, передбачені Методичними рекомендаціями № 422, якщо підприємство не являється суб'єктом малого підприємництва – Загальний План рахунків, використовуючи регістри, передбачені Методичними рекомендаціями № 356 [3].

Виявлення механізмів відображення бухгалтерських операцій у сфері сільського зеленого туризму для сільгоспвиробників виступає важливим способом заохочення таких виробників до сфери СЗТ через ознайомлення та роз'яснення. Наведемо умовний приклад відображення операцій сільського зеленого туризму в бухгалтерському обліку, коли надавались послуги розміщення у садибах сільського зеленого туризму для групи іноземних туристів у розмірі 1000 євро, за умови отримання оплати після завершення туристичного обслуговування за такими курсами: на дату надання туристичних послуг – 10.5 євро/грн, на дату отримання оплати – 10.7 євро/грн. Трансфер та страхування здійснювались замовниками. Собівартість комплексу туристичних послуг 7500 грн.

Таблиця 1

Журнал реєстрації зовнішньоекономічних операцій в сфері сільського зеленого туризму

<i>Зміст операції</i>	<i>дебіт</i>	<i>кредит</i>	<i>Сума, грн</i>
1.Визначено дохід від надання послуг сільського зеленого туризму групі іноземних туристів	362	703	10500
2.Визнано податкове зобов'язання з ПДВ	703	641	1750
3. Сформована собівартість послуг сільського зеленого туризму	903	23	7500
4.Отримана оплата від іноземних туристів	312	362	10700
5.Визначена курсова різниця	362	714	200

Таким чином, відображення валютних операцій в сфері СЗТ не потребує залучення додаткових працівників та експертів.

Поряд з цим, доцільно довести до відома підприємців сільської місцевості, що чинним законодавством передбачається право селян займатися сільським зеленим туризмом на основі державної реєстрації

діяльності як діяльності фізичної особи–підприємця і використовувати при цьому спрощену систему оподаткування, обліку і звітності.

Закон України «Про особисте селянське господарство» № 742 від 15.05.2003 р. закріпив право селянина займатися сільським зеленим туризмом. В ст. 1 зазначено, що особисте селянське господарство – це господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму [4].

Спрощена система оподаткування припускає сплату єдиного податку. При цьому, оподаткування діяльності фізичної особи–підприємця, згідно з підроз. 8 розд. XX Податкового кодексу України [5] застосовується з урахуванням певних особливостей. Згідно ст. 2 Указу Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» [6] доходи, отримані від здійснення підприємницької діяльності, які оподатковуються єдиним податком, не включаються до складу сукупного оподаткованого доходу по закінченню звітного періоду такого платника та осіб, які знаходяться у трудових відносинах з ним, а сплачена сума єдиного податку являється остаточною та не включається до перерахунку загальних податкових зобов'язан як самого платника так і осіб, які знаходяться у трудових відносинах з ним, включно зі членами його родини, які приймають участь у підприємницькій діяльності. У випадку порушення вимог ст. 1 Указу Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва», в частині перевищення об'єму виручки від реалізації в I, II, III, або VI кварталі відповідного року – 500 тис. грн., платник єдиного податку – фізична особа повинна перейти на загальну систему оподаткування, обліку та звітності, протягом 5 днів після закінчення звітного періоду (кварталу) по результатам роботи за відповідній квартал подати звіт, де вказаний весь фактичний обсяг виручки та здати Свідоцтво про право сплати єдиного податку. До того ж, у випадку перевищення обсягу виручки за рік 500 тис. грн. підприємець повинен з наступного звітного періоду (кварталу) перейти на загальну систему оподаткування з наступною реєстрацією його як платника ПДВ.

Необхідно уточнити, що окрім сплати єдиного податку суб'єкт малого підприємництва здійснює сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, згідно з Указом у порядку, визначеному Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464 – VI.

Таким чином, проведений аналіз дозволив виявити відсутність у чинній нормативно–правовій базі суттєвих методичних перепон для

організації обліку і оподаткування підприємницької діяльності у сфері сільського зеленого туризму. За для вирішення проблеми популяризації сфери та заохочення до неї сільського населення необхідно проводити роз'яснювальну роботу.

Розвиток сфери сільського зеленого туризму, в свою чергу, сприятиме розв'язанню проблеми розміщення іноземних туристів під час проведення чемпіонату з футболу «Євро-2012» та притоку коштів до сільської місцевості. Однак, постає проблема фінансування розвитку сфери сільського зеленого туризму, яку можна вирішити шляхом залучення сільгоспвиробників до сфери сільського зеленого туризму. Актуальним напрямом подальших наукових досліджень є розробка моделей співпраці сільгоспвиробників, сільського населення, сільських та селищних рад, з метою реалізації потенціалу України в сфері сільського зеленого туризму підчас чемпіонату з футболу «Євро – 2012» і в подальшому.

1. <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net/ua/news/2007/february.html>
2. Наказ Державної Туристичної Адміністрації від 16.03.2004 №19.
3. *Все об учете и организации гостиничного бизнеса. – 3-е издание переработанное и дополненное. – Харьков, ИД «Фактор». – 2007. – 272 с.*
4. Закон України «Про особисте селянське господарство» № 742 від 15. 05. ВВР, 2003, N 29, ст.232
4. Податковий кодекс України від 02.12 2010 р. № 2755– VI.
5. Указу Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 03.07.98 р. № 727/98.